

[Socialministeren.]

en skitse til en kommende dagpengereform, som jeg gerne vil redegøre for over for det høje ting.

Regeringens skitse bygger på socialreformkommissionens 1. betænkning, der blev afgivet til regeringen i november 1969. Betænkningen indeholder i afsnit IX en redegørelse for, hvorledes en kommende dagpengeordning i hovedtræk vil kunne udformes. På en række punkter er der i betænkningen peget på forskellige muligheder for ordningens udformning, således at valget mellem disse muligheder er henvist til en politisk afgørelse.

Den i betænkningen skitserede målsætning på dagpengeområdet kan kort sammenfattes i følgende hovedpunkter: dagpenge bør ydes efter ensartede principper ved sygdom, fødsel, arbejdsulykke og arbejdsløshed. Ordningen bør omfatte hele befolkningen. Ydelserne bør i højere grad, end tilfældet er i dag, afpasses efter den enkeltes hidtidige indtægt.

Denne målsætning kan imidlertid ikke opfyldes fuldt ud på én gang på en økonomisk og administrativt forsvarlig måde. Skitsen fra kommissionen begrænser sig derfor til indførelse af en fælles dagpengeordning ved sygdom, fødsel og arbejdsulykke og omfatter ikke alle de forbedringer, der må anses for ønskelige på længere sigt. Ved de endelige overvejelser må det imidlertid også tages i betragtning, hvad forsikringskommissionen når frem til, ligesom der ved ordningens udformning må tages de fornødne statsfinansielle hensyn.

Inden jeg går over til en mere indgående omtale af regeringens planer på dagpengeområdet, er der nogle enkelte generelle bemærkninger, jeg gerne vil fremsætte.

Regeringen tillægger det stor betydning, at en kommende dagpengeordning, der efter regeringens opfattelse bør omfatte hele befolkningen og yde større hjælp i flere situationer end i dag, tilrettelægges på en sådan måde, at de administrative udgifter begrænses mest muligt til fordel for højere ydelser og bedre service.

Det forudsættes, at den daglige administration varetages af kommunerne, men at beregningen og registreringen af den enkeltes dagpengehjælp sker i nært samarbejde med de allerede oprettede EDB-registre. Såle-

des tænkes ordningen i vidt omfang baseret på kildeskatteordningens allerede oprettede administrative rutiner og registre.

Planlægningen og tilrettelæggelsen af en rational og økonomisk administration, der udnytter de tekniske hjælpemidler bedst muligt, er imidlertid en tid- og arbejdskrævende opgave. Arbejdet hermed er nu sat i gang, og derfor har regeringen fundet det rigtigst, at der samtidig over for folketinget gøres rede for hovedindholdet af den påtænkte ordning.

Det er hensigten at fremme det nødvendige planlægnings- og lovgivningsarbejde mest muligt. Forslag til lov om ordningen påregnes således at kunne fremsættes i løbet af folketingsåret 1970-71, således at den kommende ordning skulle kunne træde i kraft den 1. januar 1973.

Efter disse generelle bemærkninger skal jeg gøre nogle bemærkninger om skitsens indhold.

Det er tanken, at ordningen skal omfatte såvel lønmodtagere som selvstændige erhvervsdrivende, d. v. s. alle, der har erhvervsmæssig beskæftigelse og dermed risiko for tab af indtægt under sygdom m. v.

En af de væsentligste mangler ved det nuværende sikringssystem er den store uensartethed i de forskellige erhvervsgrupperes sikring. Lønarbejdere er — med forskellige begrænsninger — sikret dagpengehjælp under sygdom fra dagpengeordningen for lønarbejdere. Funktionærer, tjenestemænd, medhjælpere m. fl. er sikret løn under sygdom fra arbejdsgiveren, men kun, indtil ansættelsesforholdet bringes til ophør med lovligt varsel, og adgangen til at overgå til dagpenge efter ordningen for lønarbejdere gælder kun for medlemmer af anerkendte arbejdsløsheds-kasser. Selvstændige har kun i et begrænset omfang benyttet sig af adgangen til frivilligt at sikre sig ret til dagpenge fra sygekassen.

Den utilstrækkelige sikring bevirker, at der navnlig i de længerevarende tilfælde er betydelig risiko for alvorlige sociale følger for de pågældende. Den hjælp, samfundet derefter må yde, bliver ofte både dyrere og mindre tilfredsstillende såvel for den enkelte som for samfundet.

Med den foreslåede personkreds medfører ordningen endvidere en risikoudjævning for mindre arbejdsgivere med nogle få ansatte,